

tős és hármass szerkezetet mutatják. A 41. és a 13. objektum négy, a 30. objektum öt párhuzamos gödörből állt. E szerkezeti forma funkciója még rejtély. Ugyanekkor továbbra sem talákoztunk olyan árokkal, amely igazolhatóan csak egyetlen mederből állt. A 11. objektum kutatása során olyan jelenségeket figyeltünk meg, amelyek arra utalnak, hogy a csatornák egymásba torkollásánál fából készült csőátereszeket használtak. Ugyancsak valószínűsíthető, hogy a hármass szerkezetű csatornák oldalsó medreit a töltéseken átvezetett faátereszek kötötték össze a középső mederrel.

TAKÁCS KÁROLY

28. Békés, Viharsarok TSZ

(Békés megye) Ú?

2001. június 16-án, az alföldi újkőkori teltek légi régészeti kutatása során Békés település határában, a Kis-Körös-csatornától északra, a topográfiai térkép alapján Viharsarok TSZ-ként jelölt terület mellett, kb. 200×150 m-es területen, a gabonában szögletes, egymásba ékelődő téglalapokból álló, negatív és pozitív növényzeti elszíneződéseket vettünk észre. A jelenség modern bolygatás nyoma is lehet.

A kutatást a Felsőoktatási Kutatási és Fejlesztési Pályázat (0198/2000) támogatta, a repülővezető Talabos Gábor volt.

CZAJLIK ZOLTÁN

29. Békéscsaba határa

(Békés megye) Ő, V, Sza, Á, Kk

A Békés Megyei Múzeumok Igazgatósága 2001. október 3. és 31. között végezte el a 44. sz. főút Békéscsabát elkerülő szakaszának tervezett nyomvonalán az építést megelőző régészeti terepbejárást. Az elkerülő útszakasz 119,05 és 134,47 kilométerszelvényei között, közel 18 kilométer hosszúságban, a város északi részén húzódó nyomvonalon végeztük el a felszíni lelőhelykutatásokat a nyomvonal megadott szélességében, de a lehetőségek szerint a lelőhelyek teljes kiterjedését a nyomvonalon kívülre eső részekben is igyekeztünk meghatározni.

Balassa utca: két lelőhely (3. és 4. sz.) Békéscsabától É-ra helyezkedik el, a Mezőberénybe vezető műút keleti oldala és a Franyó-dűlő közötti területen, a konzervgyári iparvágány átjárója mellett, az egykori Telek-ér medrének északi partján. Az egykori érmeder partja ezen a helyen a felszínből kissé kiemelkedik. Ezen található a lelőhelyek, melyeket csak a felszínen talált leletek korszakai választanak el egymástól. A 3. számún kb. 100 méteres körben kevés szarmata kori edénytöredéket és paticsot találtunk. A 4. sz. lelőhelyről (MRT 10. k. 2/228. lh.) kizárólag Árpád-kori edénytöredékeket találtunk, amelyek kis kiterjedésű, valószínűleg kevés objektumot tartalmazó, egykori megtelepedés nyomaira utalnak.

Berényi út, Digógödör: A területen a Telek-ér medre halad keresztül egy kisebb, a felszínből enyhén kiemelkedő, háttas részt D felől megkerülve. Ennek a magasabban fekvő területnek a nyugati oldalán gyűjtöttünk szarmata kori és kevés Árpád-kori edénytöredéket, kb. 150×250 méteres területen.

Békekert-dűlő: A lelőhely Békéscsabától nyugatra, a gyulai és a dobozi úti csomópontok közötti szakaszon található, a felszínből alig kiemelkedő, L alakú, nagy kiterjedésű magaslat délnyugati részén. A magaslat az egykori vízjárta terület egykori szárazulata volt. A lelőhely ennek a szárazulatnak a délnyugati nyúlványát foglalja el kb. 300×100 méteres területen. Kevés számú vaskori edénytöredéket találtunk, a lelőhely kiterjedése és intenzitása a rossz látási viszonyok miatt bizonytalan.

Felvégi-legelő (MRT 10. k. 2/1. lh.): Bolygatatlan állapotú szarmata kori telep nyomaira bukkantunk.

Lencsési elágazás: A lelőhely Békéscsabától keletre, a főút jelenlegi nyomvonalának északi oldalán egy ÉNy-DK irányú, sekély, egykor vízjárta meder déli oldalán helyezkedik el, kb. 300×200 méteres területen. A lelőhely északi része a meder partján megfigyelhető, a felszínből kissé kiemelkedő magaslatra támaszkodik, déli része a laposabb területre is áthúzódik. A viszonylag nagy területen elhelyezkedő lelőhelyen szórványosan gyűjtöttünk közelebbről nem meghatározható őskori edénytöredékeket.

Megyeri faluhely (MRT 10. k. 2/78. lh.): A már régóta ismert, nagy kiterjedésű, jelentős régészeti lelőhelyen mostani felszíni leletgyűjtésünk során Árpád-kori és késő középkori edénytöredékeket találtunk igen nagy számban, melynek azonban ez alkalommal csak a déli irányú kiterjedését vizsgáltuk meg.

Mokri vagy Gortka tanya (MRT 10. k. 2/222. lh.): A lelőhely Békéscsabától északra, a Mezőberénybe vezető műút és a vasút közötti részen helyezkedik el. Ezen a területen egy É-D irányú, nem túl széles, háttas rész húzódik, amelytől minden irányban távolabb esnek az egykori vízjárta területek. Kevesebb Árpád-kori, többségében késő középkori leletanyagot gyűjtöttünk. Tapasztalataink szerint a lelőhely a vasút nyugati oldalára is átkerül, É-D irányú kiterjedését azonban a terület beépítettsége miatt nem lehet meghatározni.

Veszei-híd (MRT 10. k. 2/308. lh.): A folyómeder északi partján, a Veszei-híddal alkotta sarokban bolygatatlan vaskori telep nyomait rögzítettük.

Vidovszki tanya (MRT 10. k. 2/227. lh.): A lelőhely Békéscsabától északra helyezkedik el, a Mezőberénybe vezető műút keleti oldala és a Franyó-dűlő közötti területen, az egykori Telek-ér medrének északi partján. A magaslaton kevés őskori, szarmata és Árpád-kori edénytöredéket gyűjtöttünk, kb. 100×200 méteres területen.

Munkatársak: Medgyesi Pál régész, Demcsák Ildikó, Kékegyi Dorottya, Kollárovszkyné Zsilinszki Éva, Zahoránné Sajti Erzsébet ásatási technikusok. A leletanyag a Munkácsy Mihály Múzeumba került.

GYUCHA ATTILA – LISKA ANDRÁS